

Agendapunt AB Veiligheidsregio Utrecht

Datum vergadering	28 maart 2022
Agendapunt	08 Systematiek dagelijks bestuur en voorgenomen wijzigingen gemeenschappelijke regeling VRU AB20220328-08
Portefeuillehouder DB	Mevrouw Dijkma
Directielid	De heer Donker
Bijlagen	-

Besluit

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht besluit:

1. in te stemmen met de voorgestelde wijzigingen van de Gemeenschappelijke regeling VRU, te weten de uitwerkingslijn voor de systematiek van het dagelijks bestuur, alsmede de wijzigingen als gevolg van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
2. het dagelijks bestuur op te dragen deze wijzigingen te verwerken in één ontwerp-wijzigingsvoorstel van de GR-VRU;
3. kennis te nemen van de portefeuilleverdeling en het schema van aan- en aftreden voor het dagelijks bestuur.

Toelichting

In dit voorstel worden twee onderwerpen gebundeld behandeld die leiden tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling VRU (verder: GR-VRU).

- Als eerste worden de aanpassingen in de GR-VRU als gevolg van eerder voorgestelde wensen in de systematiek van het dagelijks bestuur behandeld.
- Vervolgens worden de aanpassingen voortkomend uit de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (verder: Wgr) behandeld. Deze wijziging treedt op 1 juli 2022 in werking. Naar aanleiding daarvan zijn enkele wijzigingen noodzakelijk en moet ten aanzien van een aantal optionele bepalingen worden bepaald of deze gewenst zijn.

(a1) Wijzigen systematiek dagelijks bestuur

In het algemeen bestuur is het gesprek gevoerd over de samenstelling van het dagelijks bestuur en de ritmiek van aan- en aftreden. Uit deze bespreking volgen onderstaande wensen:

- De doorstroom te bevorderen door het aantal zittingstermijnen van de leden van het dagelijks bestuur te maximaleren.
- De plaatsvervangend voorzitter van het algemeen bestuur VRU een vast lid te laten zijn van het dagelijks bestuur.
- Te verkennen of het aantal leden van het dagelijks bestuur moet worden uitgebreid door het scheiden van de portefeuilles Brandweerrepressie en Risicobeheersing of het introduceren van een nieuwe portefeuille.

Bovenstaande wensen kunnen worden ingevuld door de GR-VRU op een aantal punten te wijzigen. De omvang van het dagelijks bestuur is dwingend vastgelegd (artikel 2.7, lid 1: *'de voorzitter en vier leden'*). Voorgesteld wordt om dit te wijzigen naar *'de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en vier leden'* om het aantal personen in het dagelijks bestuur uit te breiden naar zes en daarmee de plaatsvervangend voorzitter een vast lid te laten zijn van het dagelijks bestuur.

In de GR-VRU is een zittingstermijn van vier jaar vastgelegd (artikel 2.7, lid 1) zonder maximum van het aantal termijnen. Om doorstroom te stimuleren wordt voorgesteld om de zittingstermijn te maximaleren op twee keer vier jaar voor de leden van het dagelijks bestuur. De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter zijn hiervan uitgezonderd.

De voorzitter wordt op grond van artikel 11 Wet veiligheidsregio's (verder: Wvr) benoemd bij koninklijk besluit, waarbij het gangbaar is dat de burgemeester van de grootste gemeente in de regio wordt voorgedragen. Ook moet er op grond van dit artikel een plaatsvervangend voorzitter worden benoemd. In de GR-VRU kunnen geen bepalingen worden opgenomen die daarvan afwijken. De aanwijzing van de plaatsvervanger en een verdere plaatsvervanging bij ontstentenis is vastgelegd in de *'Vervangingsregeling voorzitter VRU 2017'*. Voorgesteld wordt om in de GR-VRU op te nemen dat het bestuur van de VRU bij de procedure tot wijziging altijd verzoekt de burgemeester van Utrecht als voorzitter te benoemen.

Ook wordt voorgesteld om de bepaling in te trekken dat bij het aftreden van een lid een tijdelijk lid wordt verkozen tot het einde van de oorspronkelijke termijn (artikel 2.7, lid 3), zodat altijd voor een nieuwe termijn van vier jaar kan worden benoemd.

(a2) Portefeuilleverdeling en schema van aan- en aftreden

1. De portefeuilleverdeling is belegd bij het dagelijks bestuur zelf (artikel 4, lid 2, Reglement van Orde van het dagelijks bestuur) en is afhankelijk van de affiniteit en ervaring. Conform de wens van het algemeen bestuur heeft het dagelijks bestuur besloten om het onderwerp 'digitale veiligheid' als apart aandachtsgebied toe te voegen en te koppelen aan een bestaande portefeuille. Omdat de bestuurlijke opgaven ten aanzien van de cybergevolgbestrijding op dit moment het grootst zijn, is besloten voor een koppeling met de portefeuille Crisisbeheersing & GHOR. Dit sluit aan op zogenaamde 'three-pager digitale veiligheid, cyberwaakzaamheid en cybergevolgbestrijding' zoals behandeld in het algemeen bestuur van 7 februari jl.
2. De voorgestelde uitbreiding van het aantal leden van het dagelijks bestuur is pas mogelijk nadat de GR-VRU is gewijzigd (*eerste helft 2023*). Het dagelijks bestuur heeft, gehoord hebbende het algemeen bestuur, nadrukkelijk de wens uitgesproken om dit pragmatisch te versnellen en nog dit jaar verkiezingen te organiseren voor het extra lid van het dagelijks bestuur. Hier kan invulling aan worden gegeven door voor de periode tot inwerkingtreding van de gewijzigde GR-VRU door middel van verkiezingen een lid van het algemeen bestuur aan te wijzen als toehoorder in het dagelijks bestuur, met de intentie dat dit lid ook wordt verkozen als lid van het dagelijks bestuur zodra de gewijzigde GR-VRU in werking is getreden. Deze aanwijzing, alsook de verkiezingen voor de opvolger van de heer Molkenboer, wordt georganiseerd in de vergadering van het algemeen bestuur van 7 november 2022. Dit is een goed moment omdat op deze datum uit de zienswijzenronde de standpunten van colleges en raden bekend zijn ten aanzien van de voorgestelde wijzigingen.

Bovenstaande is verwerkt in het schema van aan- en aftreden inclusief portefeuilleverdeling (bijlage A).

(b) Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

De Eerste Kamer heeft op 14 december 2021 ingestemd met een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Deze wijziging treedt op 1 juli 2022 in werking. Deze wijziging beoogt een versterking van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen. Door de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen is een wijziging van een aantal onderdelen van de GR-VRU noodzakelijk. Deze onderdelen, zoals wijzigingen in termijnen op het gebied van zienswijzeprocedures, laten beperkte ruimte over voor eigen invulling en worden overgenomen in de GR-VRU:

1. Bij het treffen, wijzigen en het toe- en uittreden van de gemeenschappelijke regeling moet vóór de vaststelling met toestemming van de raden ook een ontwerp van de regeling, of de wijziging daarvan, voor zienswijzen aan de raden worden toegezonden, met een reactietermijn van 8 weken. Toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang; deze toestemming blijft ongewijzigd nodig na de zienswijzenronde.
2. In de wet worden de termijnen/data op het gebied van zienswijzeprocedure en begrotings- en jaarrekeningcyclus gewijzigd. De deadline voor indienen van de begroting verschuift van 1 augustus naar 15 september; van de kaders en de jaarrekening van 15 april naar 30 april; en van de ontwerpbegroting van 8 weken naar 12 weken voordat die aan het bestuur wordt aangeboden/vastgesteld. Op zienswijzen moet schriftelijk en gemotiveerd gereageerd worden.
3. De passieve informatieplicht wordt uitgebreid met een actieve informatieplicht en de GR moet regelen hoe die informatie wordt verstrekt. Er gaat een actieve inlichtingenplicht vanuit bestuur naar alle gemeenteraden gelden. De huidige GR-VRU voorziet hier al in.
4. De GR-VRU moet bepalingen bevatten over de evaluatie van de regeling.

De wetswijziging leidt daarnaast ook tot het opnemen van een aantal optionele en uit te werken bepalingen in elke gemeenschappelijke regeling. Voor de optionele bepalingen moet worden bepaald of en op welke wijze die worden verwerkt in de GR-VRU. Van belang hierbij is op te merken dat de veiligheidsregio een verplichte gemeenschappelijke regeling is, waarbij bij of krachtens andere wetten, waaronder de Wet veiligheidsregio's, ook taken en bevoegdheden zijn bepaald en inrichtingseisen zijn gesteld. Als we de optionele bepalingen als gevolg van de wijziging Wgr toetsen aan onze huidige GR-VRU en de betrokkenheid van de raden op grond van de Wvr, kan worden geconcludeerd dat de VRU al voldoet aan de doelen (met name democratische legitimatie) die worden beoogd met deze wetswijziging. Voorgesteld wordt om de opties op te nemen in de GR-VRU zonder deze concreet in te vullen. Dit laat de ruimte om dit later, naar behoeften van de gemeenten en eventueel in afstemming met anderen gemeenschappelijke regelingen, uit te werken. Het gaat om onderstaande vier punten:

- a. Dat de raden van de deelnemende gemeenten zienswijzen kunnen indienen tegen bepaalde bestuursbesluiten.
- b. Burgerparticipatie casu quo inspraakmogelijkheid voor ingezetenen en andere belanghebbenden.
- c. De instelling van een gemeenschappelijke advies- of onderzoekscommissie.
- d. Een evaluatieverplichting.

Met betrekking tot het doorvoeren van de wijzigingen is op 29 maart 2022 een afspraak belegd tussen de directeuren van de vijf grote vrijwillige en verplichte gemeenschappelijke regelingen binnen de regio Utrecht, waarbij afstemming wordt gezocht over de uitwerking van de wijzigingen in de Wgr voor de eigen gemeenschappelijke regelingen.

Financiële consequenties

Niet van toepassing.

Verdere behandeling

- Nadat het algemeen bestuur heeft bepaald welke wijzigingen zullen worden voorgesteld, wordt het ontwerp-wijzigingsvoorstel voorbereid voor het algemeen bestuur van 4 juli 2022. Eventuele andere noodzakelijke actualisaties van de GR-VRU worden gelijk meegenomen.
- Na vaststelling daarvan door het algemeen bestuur zendt het dagelijks bestuur het ontwerp-wijzigingsvoorstel aan colleges, met het verzoek dit aan de respectievelijke raden voor te leggen. De colleges kunnen hun standpunt ten aanzien van de zienswijzen van de raden aan het bestuur van de VRU kenbaar maken.
- Vervolgens worden voorstellen voor het algemeen bestuur van 7 november 2022 voorbereid. Daarna kan het dagelijks bestuur het wijzigingsvoorstel aan de colleges voorleggen en kan de definitieve procedure voor instemming van de colleges en raden met de concept-wijzigingsvoorstellen starten. Dit is tevens de vergadering waarin de opvolger van de heer Molkenboer wordt verkozen, alsook het toehorend extra lid.
- Naar verwachting is de GR-VRU in de eerste helft van 2023 gewijzigd.